

BÁCSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

AZ ALFÖLDI, A BACS-BODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Majelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:
Dr. MAYER NÁNDOR.
Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

A kormány tervei.

Zombor, március 5.

A kormány lassacskán szépen berendezkedik az országban. Sorra betölti a főispáni székeket és sokat vár az új főispánok működésétől. Mindenesetre nagyon is kérdéses, hogy milyen jogosultsága van ennek a várakozásnak. A főispánokat azokból az emberekből válogatják össze, akikről feltételezi a kormány, hogy holmi erőszakoskodástól nem riadnak vissza.

A közel jövőben lezajló választási hadjáratot ugyanis úgy akarja rendezni a kormány, hogy abból az új párt, az ugynevezett nemzeti munkapárt impozáns többséggel kerüljön ki. Erre ugyan igen egyszerű mód volna, ha az új párt programjába felvenné például az önálló bankot, de mivel az önálló bank nincs benne a bécsi instrukciókban, a kormány e helyett az erőszakot vette bele az új kormánypárt programjába.

A törvényhatóságok élére a Khuen emberei kerültek másutt is, nálunk is. Annyi bizonyos, hogy olyan emberekből válogatták össze a főispánokat, akik készek lesznek arra, hogy akármilyen áron is, akármilyen erőszakos eszközökkel szállítsák Magyarországot kerületeit a kormánynak. Nem kételkedünk abban, hogy az új főispánokban mindenre meg lesz a jóakarát. Az azonban a legkevésbé sem bizonyos, hogy működésük az ő szempontjukból sikerrel fog járni.

A Khuen-kormány tehát a nemzethez apellál. Ám nemcsak naiv, de agyalágyult is az az ember, aki csak egy percig is azzal áztatja magát, hogy a magyar nemzet úgy fog dönteni a választásokon, hogy az Bécsnek tetszeni fog. Azt nem vonjuk kétségbe, hogy a lelkek elfásultak, hogy nemzeti ellenállás újból aligha lesz. Nem lesz nemzeti ellenállás, mert erre ma még nincs szükség.

Az ország a legnagyobb nyugalommal és igaz jogai győzelmének biztos tudatában néz a választások elé. Minek is izgulna? Mi is izgatná a lelkeket? Hiszen nem fog nehezebbé esni a választás, hogy vajjon a császár kedvére tegyen-e, avagy az ország érdekében

cselekedjék. Mert csak erről van és lehet szó.

Mit mondhatnak vajjon azok a képviselőjelöltek, akiket az új párt küld a kerületekbe? Azt, hogy legyünk tovább is Ausztria tartománya. Hogy hagyjuk magunkat tovább is kiszípoloztatni. Hogy hódoljunk be az osztrák császárnak. Hogy áldozzuk vérünket és vagyonunkat tovább is Bécsnek. Hogy nekünk mint Bécs leigázott tartományának csak koldustarisznya dukál.

Ki fogja az ilyen képviselőjelöltre leadni szavazatát? Vagy talán még mindig azt hiszik odaát, hogy Magyarország választói pénzzel megvásárolhatók és erőszakkal megfélemlíthetők?

A nemzet kifáradt, a nemzet békét óhajtott. De ha a munka és a béke helyett harcra üzik, hát állja a harcot is. Állja a harcot bátor elszántsággal, szívós kitartással, mert tudja, hogy boldogulásáról, szabadságáról, életéről van szó. Lehet, hogy akad ezer, akár tízezer is, akit meg lehet félemlíteni, meg lehet vásárolni. Ámde a választók százezreit sem az első, sem a második, sem a harmadik, sem a századik választás nem fogja megtörni és nem fogja eltántorítani attól a zászlótól, amelyre Magyarország függetlensége, törvények által biztosított gazdasági önállósága van felírva. Nem a 48 és a 67 fognak egymás ellen harcolni, hanem Magyarország független polgárai egy táborba tömörülve küzdeni fognak a bécsi perfid politika és annak gyáva bérencei ellen.

Magyarország népe bizalommal néz az új választások elé!

Zombor, március 5.

Fernbach Péter beszámolója. A zombori függetlenségi és 48-as párt végrehajtó bizottsága március 13-án Zomborban a szerb radikális párt közreműködésével nagy népgyűlést rendez. Ezen a népgyűlésen fogja elmondani *Fernbach Péter*, városunk népszerű országgyűlési képviselője beszámolóját. A beszámolón értesülésünk szerint jelen lesz *Justh Gyula*, az országos függetlenségi és 48-as párt nagynevű elnöke is több országgyűlési képviselő társaságában. *Justh* beszédet mond a népgyűlésen.

A főispán beiktatása. A hivatalos lap csütörtöki száma közölte, hogy a király a belügyminiszter előterjesztésére *Vajuits István* alispánt Bács-Bodrog vármegye és Zombor szab. kir. város főispánjává nevezte ki. Az új főispán beiktatása az eddigi megállapodások szerint valószínűleg március 17-én lesz rendkívüli közgyűlés keretében. — Itt említjük meg, hogy hajai főispán ifj. *Szemző Gyula* földbirtokos lett.

A zombori függetlenségi és 48-as párt március hó 15-én délelőtt 11 órakor tartja meg a függetlenségi pártkör helyiségeiben ez évi rendes közgyűlést. A függetlenségi pártkör ugyanazon a napon delután fel három órakor tartja közgyűlését.

Szabadka és az új kormány. Szabadkáról írják: Szabadka város közgyűlése szerdán foglalkozott Apponyi Albert gróf és Darányi Ignác volt miniszterek bucsuzó leveleivel s egyhangulag sajnálkozását fejezte ki a miniszterek távozása felett s közhasznú tevékenységükért nekik köszönetet szavazott. Annál nagyobb vitát provokált azonban az új kormány bemutatkozó leirata. A tanácsjavaslata nem szölt ugyan bizalomról, hanem kilátásba helyezte az új kormány részére, hogy alkotmányos működésében támogatni fogja. Ezzel szemben *Mukits Simon* országgyűlési képviselő azon idítványt terjesztette elő, hogy a törvényhatósági Bizottság a képviselőház elnapolása és a boszniai alkotmány rendeleti uton való életbeléptetése miatt az új kormány iránt bizalmatlanságát fejezze ki. Meggyőző érvekkel bizonyította be, hogy az új kormány már eddig is az alkotmány- és törvényellenes tények egész sorozatát követte el. *Mukits Simon* indítványa ellen felszólt *Flatt Viktor*, a darabont kormány hű támogatója, de annyira még sem ment, hogy a tanács javaslatával szemben bizalmat indítványozott volna. *Pleszkovits Lukács* dr. csatlakozott *Mukits* indítványához, mert a tanács javaslatát nem tartja nyiltnak és őszintének. A közgyűlés többsége, minthogy a tanács javaslatában bizalomnyilvánítás nem foglaltatott, azt elfogadta. A közgyűlés után a függetlenségi párt meleg ovációban részesítette *Mukits* Simont és *Pleszkovits* Lukácsot.

Bajszai Vojnits István.

Zombor, március 5.

(—b.—) Az új főispán kinevezése megtörtént. Mi a kinevezést az egyéniséget tekintve, megnyugvással vesszük tudomásul. Már csak azért is, mert szebb, nemesebb lesz a harc, melyet évezredes jogaink érdekében folytatunk.

Laptársaink már megírták, hogy az új főispán a munkának embere, hogy népszerű, jellemzilárd. Mi ezeket a jelzőket leszögezzük, mint amelyek az az egyéni sajátságokat adják. Esetleg a

vármegye hivatalos adminisztrációjának tekintetéből is biztató jelnek vehetjük. De már egészen más szempontból kell néznünk e kinevezést, ha feladatunk az, hogy épen a politika mezejének irásos jelző kövei legyünk. Itt már ezek a szép tulajdonságok teljesen közömbösek. Még a munkabíró energia is más. Még ez is átalakul politikai energiává.

Tudjuk jól, hogy mit mondott a nagy francia politikus. Szerinte a politika arra való, hogy szavainkkal igazi gondolatainkat palástoljuk. Pláne ha azok a gondolatok nem is a mi gondolataink, hanem valahonnan máshonnan, felülről jönnek.

Ezért nincs a politikában egyéniség és nem is lehet. Ha van is valami, ez elvont valami. Mindig annak a kormánynak egyénisége, jellege, melynek szolgálatában állunk. Kétségtelen, hogy új főispánunk annak a kormánynak bizalmi embere, amelytől minket az érzések különbözősége, évezredes szenvedéseinknek, fájó sebeinknek és teljesítetlen álmainknak szomorú tudata választ el élesen. Azé a kormányé, amely ellen nagy, ádáz tusánk leszen a kiáltó és felemelő jogok nagy tudatának jegyében. Azé a kormányé, melynek gyökere nem a mi nemzeti érzésünk szent talajából táplálkozik.

Ezért ha főispánunk kétségtelenül rokonszenves egyéniségét és ismert jellemét el is ismerjük, politikai téren nemes harcot üzenünk neki. De ez a harc szép lesz, nemes lesz. Mert a mi részünkről a fegyvereket a nemzeti érzés szentelt fénye ragyogja be.

Előfizetési felhívás.

Március hó elsejével lapunkra új előfizetést nyitottunk.

Amikor közönségünket új előfizetésre felhívjuk, nem finánciális célok lebegnek szemünk előtt; a mi lapunknak még csak másodlagosan sem az a célja, hogy bárkinek is anyagi hasznot hozzon. A mi célunk azonos azzal az ideális céllal, melyet a laptulajdonos, a függetlenségi párt maga elé tűzött és e cél: a függetlenségi eszme ápolása, terjesztése, erősítése.

Az ezen cél által megszabott kereteken belül rendületlenül a legradikálisabb szabadelvűség elveit szolgáljuk; kormánytól, hatóságoktól és egyes emberektől függetlenül küzdünk a megállás nélkül való haladásért.

A politikai irányu tevékenységünk mellett, áthatva attól a nemes feladattól, mely a magyar sajtóra hárul, kulturmissziót is akarunk teljesíteni, legfőbb gondoskodásunk tárgyát képezvén lapunk irodalmi nivójának megőrzése.

Ezekhez a nemes célokhoz kérjük az olvasó közönség támogatását!

Lapunk előfizetési ára:

Egész évre	10 K — f.
Félévre	5 K — f.
Negyedévre	3 K — f.

A „Bácsmezei Függetlenség” kiadóhivatala.

H I R E K.

Művészestély.

A „Vidéki hírlapírók országos szövetségének” bácsmezei választmánya és a „Magyarországi rendőrtisztviselők egyesülete” csütörtökön tartotta meg művészestélyét a Polgári Kaszinó nagytermében, amelyen a szabadkai szintársulat négy kiváló tagja vett részt.

A derék rendezők nem kíméltek semmi fáradságot, hanem nagy áldozatot hoztak, hogy a kultura életében stagnáló városunkba egy kevés elevenséget öntsének. Sajnos, fáradságukat és áldozatkészségüket csupán erkölcsi siker kísérte.

A művészestélyen ott láttuk a művészetért lelkesülő és a kulturát hűségesen támogató közönségünk kiesiny taborát, akik a távolmaradottak helyett is tapsoltak az előadó művészeknek.

Az élvezetes estélyt Gellért Pál, a szabadkai szintársulat karmester zongorajátéka nyitotta meg. Sindig: Tavasz ébredését interpretálta sima, egyenletes technikával és mély értelmezéssel. A közönség zajos elismeréssel honorálta a jövevű fiatal karmester művészi játékát.

Utána következett a zombori közönség régi kedvence, Peterdi Etus, kit erős tappsal fogadtak s amely csak fokozódott Angela belépőjének (Luxemburgi grófból) és Selyem juponról szóló dal sikerült előadása után. A művésznő mindkét számát fejlődő előadó tudásának fényével vonta be, amelyben igazán gyönyörködtünk.

Csáder Irén szavalata teljesen lebilincselte a közönség figyelmét. Meglepő könnyedséggel siklott át a sötét, komor drámai hangulatból a vidám játszó és pajzán kedélyesség hangulatába. Megrendítő hatással szavalta el Gabányi „Az anyák” e. költeményét és felvidított Sas Edének „A csipkerózska” e. költeményével. Nagyon tetszeltek még az „Apróságok”.

Az estély sikeréhez nagyban hozzájárult Halmos Gyula baritonista fellépte, ki mint értesülünk, Polgár szintársulatához fog elszereződni.

A szintársulatra nézve csak nyereség lenne Halmos szerződése, mert Halmos kellemes, tömör és csengő bariton hanggal, csiszolt énektudással, szép színpadi megjelenéssel és kifejező játékkal rendelkezik. A közönséget egyszerre meghódította a magyar népdalok és az operette részletek eléneklésével. Legnagyobb hatása volt azonban Lehár legújabb operettjéből a Luxemburgi grófból Peterdi Etussal együtt énekelt és táncolt Gimbelem-gombolom duettnek, amelyet háromszor kellett megújraélni.

A zongorakíséretet Gellért Pál látta el kitűnő alkalmazkodással és sok diszkrétséggel.

A hangverseny után sikerült táncmulatság következett, amelyen a Markovits—Vadas zenés bandája mutatkozott be. A zenekarral a közönség és a táncoló párok teljesen meg voltak elégedve. A táncmulatság a reggeli órákban ért véget.

Bárd.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Sárközy Jenő budapesti m. kir. fővámbivatali gyakornokot az újvidéki m. kir. fővámbivatalhoz vámségédtisztte nevezte ki.

Komáromy Gyula ünneplése. Újvidékről írják: Újvidék város tanácsának adóügyi osztálya, számvevősége, a kir. adóhivatal és vámbivatal tisztikara főnökeik vezetése alatt igen jól sikerült barátságos összejövetelt rögtönöztek Komáromy Gyula, zombori pénzügyi tanácsos születésének 48-ik évfordulója alkalmából, aki a hivatalos kiküldetésben van. A népszerű és köztiszteletben álló tanácsost lelkesen ünnepelték az összegyűltek, aki nemcsak a tisztviselők előtt áll a legnagyobb tiszteletben, hanem az egész városban és a járásban is a legnagyobb bizalomnak örvend, liberális gondolkozásánál, igazságszereteténél fogva és mivel a közönség érdekeit oly kiváló tapintatossággal tudja összeegyeztetni a kincstár érdekeivel.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Willweger Antal győri kir. ügyészégi díjnokot a szabadkai kir. törvényszékhez írnokká és dr. Jaksits Zsárkó titeli ügyvédet az újvidéki kir. törvényszék kerületébe ügyészégi megbizottá nevezte ki.

A Bács-Bodrog megyei irodalmi társaság március hó 6-án, vasárnap délután 5 órakor Zomborban a városháza nagytermében Mikszáth Kálmán negyven éves irói jubileumát felolvasó üléssel ünnepli. Tárgysorozat: 1. Vértesi Károly elnöki megnyitó beszéde. 2. Dömötör Pál: Mikszáth Kálmánról, a Bács-Bodrog megyei irodalmi társaságnál pályadíjat nyert óda. Felolvassa Rácz Soma. 3. Trencsény Károly: Mikszáth nyelvművésze. 4. Prokópy Imre: Mikszáth, mint a felvidék írója. 5. Kohlmann Dezső dr.: Mikszáth irói művésze. — A belépés ingyenes és mindenkinek szól.

Áthelyezés. Az igazságügyi miniszter Farkas Lajos újvidéki járásbírói és Medveczky Gyula újvidéki törvényszéki jegyzőket kölesönösen áthelyezte.

Kitüntetett tanítók. A kalocsai egyházmegyei főtanfelügyelőség a hivatalos bírálók véleménye alapján a következő tanítókat ajánlotta az 1908. évi tanítói tételek kidolgozásáért jutalmazásra: Kemény Simon bajmoki tanítót 100 kor., Nagy János bácskereszti, Drégely Kálmán mélykúti, Losonezi Antal óbecsei és Piller György adai tanítót 25—25 korona jutalomra.

Választások Moholon. A moholi képviselőtestület Baka János állatorvost a községi állatorvosi állásra szótöbbséggel megválasztotta. Ugyanezen alkalommal az adóügyi állásra Muri Pétert, az írnoki állásra pedig Keceli Mészáros Istvánt választották meg.

Nyugdíjazás. Modes János vasuti főellenőr, a zombori vasútállomás főnöke nyugdíjaztatott. A népszerű állomásfőnöknek a kereskedelemügyi miniszter és az államvasutak igazgatósága érdemud szolgálata elismerésül köszönetüket fejezték ki.

A zentai főgimnázium. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a zentai községi főgimnáziumnak, mint nyolc osztályú középiskolának, a nyilvánosság jogot, ugyszintén az érettségi vizsgálat tartásának jogát megadta.

Eljegyzés. Dr. Moldován Lajos zombori pénzügyi s. titkár eljegyezte Halm Angelát, Madarason.

A zombori oltár-egyesület folyó évi március hó 6-án fogja ünnepélyes kiállítását megnyitni. Az ünnepély sorrendje a következő: Március 6-án délelőtt 9 órakor ünnepélyes mise a tisztelendő iskolanének zárdájában, mise után a kiállítás megnyitása magyar ünnepi beszéd és szavlat kíséretében. Délután fél 3 órától fél 4 óráig a plébániatemplomban közös imádás, melynek befejeztével a bunyevác és németajku hívek részére ugyancsak az iskolanének zárdájában lesz bunyevác és német alkalmi beszéd. A kiállítás, mely vasárnap és hétfőn tart, ingyenes és mindenkinek szól. A tagok kéretnek, hogy az ünnepélyre oltár-egyesületi jelvényvel minél nagyobb számban sziveskedjenek megjelenni. — Az igazgatóság.

Nyugdíjgyűlés Doroszlón. Február 27-én megalakult Doroszlón a Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíjgyűlése 82 taggal. Elnöke Galik István tanító.

Március 15-ike Kulán. A kulai Polgári Olvasóegylet a többi egyletek bevonásával március 15-ét az idén is megünnepli. Az ünnepély sorrendje: 1. Szabadságdal. Énekli az „Iparos Dalárda.” 2. Hazafias szavaltat, előadja: Kósa Nándor, joghallgató. Ünnepi beszéd. Magyar és német nyelven mondja: dr. Hilkene Lajos ügyvéd. 4. Magyar Golgotha és Szózat. Énekli a „Kulai Dalárda.”

Elfogott családok. Vakmerő csalást követett el Krix Adám bajai rovott multu család. Krix már évek óta parasztfogásból él. Rendszerint jámbor parasztokat csal lépre azzal, hogy azt ígéri nekik, hogy kiszabadítja katoná fiukat. Ilyen csalásért nemrég ítélte el Krixet a szabadkai kir. törvényszék és most ismét hasonló bűntényért tartóztatták le. Krix szövetségelt Pintér Gyulával és Mayer Jánossal. Ezek leutaztak Paripásra, ott felkeresték Himmelpach József gazdag földmivest és azt ígérték, hogy egy ezredorvos kiszabadítja a fiát a katonaságtól. Nemsokára megjelent az „ezredorvos ur” is, Krix Adám személyében. Megegyeztek 3000 koronában s előlegül felvett az „ezredorvos” 1600 koronát, 1400 koronát akkor kell fizetni, ha a fiu kiszabadul a katonaságtól. Mikor már néhány napig várt Himmelpach, akkor jött rá, hogy csalásnak esett áldozatul. Feljelentést tett az ottani csendőrségnél, ahol hamar rájöttek, hogy az „ezredorvos ur” a bajai notórius család, Krix Adám. Ugy őt, mint einkostársait tartóztatták.

Fiatalkor Országos Szövetsége címen új egyesület alakul, melynek célja az irodalom terén partfogás hijján érvényesülni nem bíró tehetségek felkarolása, kifejtése. Az országban levő irodalmi jellegű körök bevonásával alakuló vidéki székhelyek központja: Budapest. Az előkészítő bizottság irodája készséggel nyújt bővebb értesítést. Cím: Vér Pál, Budapest, Rottenbiller-utca 37/3.

Tűz Alsókablonon. A mult héten — mint tudósítónk jelenti — tűz ütött ki Alsókablon Lucics Koszta „A fekete macskához” címzett vendéglőjében. A gyors oltási munkát a tüzet idejekorán lokalizálta s így a kár esékely.

Lakbér a községi hivatalnokoknak. Kula község képviselőtestülete összes hivatalnokainak 120 korona évi lakbért szavazott meg a kért 240 korona helyett. A kulai községi tisztviselőknek eddig semmi lakbérük nem volt. A 120 korona sem sok ugyan, de kezdetnek mégis valami.

Az apatini templomrabló elfogatása. Az utóbbi időben Apatinban és Bezdánban nap nap után történtek kisebb-nagyobb lopások és betörések. A csendőrség hosszas nyomozás után e bűntettek tettesét Radoszavlyev János 49 éves torontálmegyei csavargó személyében kinyomozta. Radoszavlyev csavargó életmódját folytatott és egy apatini szőlőkunyhóban lakott s onnan éjjelenként a községbe lopódzva, követte el betöréseit. Így a többi között ő az apatini izraelita templomban elkövetett betörés tettese is.

Szélhámos macedon. Lázits Péro a kenyérsütés művészetét Macedóniában sajátította el, azután Bácskába költözött. A macedon pékek azonban már annyira közismertek, hogy ilyen minőségben nem tudott boldogulni Lázits. Főlesapott hát szélhámosnak, de miután ez sem sikerült, Topolyán ellopott a társától, Babits Lázártól vagy 10 korona értékű ruhát. A csendőrség a törekvő macedont letartóztatta.

Öngyilkos aggastyán. Lugumerszky Miklós 81 éves aggastyán Zomborban a szondi hidnál a Ferenc-esatornába ölte magát. Lugumerszky valaha jó anyagi viszonyok között élt. Öreg napjaira, minthogy keresni már többé nem tudott, hol az egyik, hol a másik gyermekénél töltötte napjait, akik nem győzték bevárni az öreg halálát és a szó szoros értelmében durván bántak vele. A szegény tehetetlen öreg ember e fölötti elkeseredésében a csatornába ugrott. Holttestét a városi kórház hullaházába szállították.

Nyugdíjazott tanító. Schlaechter Károly kulai róm. kath. tanító folyó évi március hó 1-től 26 és fél évi működés után betegsége miatt nyugdíjaztatott.

Halpaprikás. A Rákóczi-uton levő Butkovits féle vendéglő népszerű tulajdonosa szerdán este fényesen sikerült halpaprikást rendezett. A vacsorán körülbelül százötvenen vettek részt és a késő éjjeli órákig maradtak együtt.

Pályázat a váci siketnémák intézetébe. A siketnémák váci országos intézetében a Haynald Lajos féle alapítványi hely megüresedett, amelyre, mint az alapítvány kegyura, dr. Városy Gyula ersek pályázatot hirdetett. A szabályszerűen fölszerelt kérvényeket folyó évi március hó 15-ig kell benyújtani. Ugyancsak megüresedett a váci siketnémák országos kir. intézetében a gróf Nádasdy-féle alapítványi hely. Az alapítványi hely kegyura a kalocsai főkapitány, ahová folyó évi április 30-ig a pályázatok is benyújtandók.

A gummipuska. Nagy István 11 éves hercegszántói iskolásfiu gummipuskával lövöldözött az utcán. Éppen találkozott Légi Jánossal, Légi János hercegszántói borbély 7 éves fiacskájával, akinek jobb szemét a gummipuskájával célba lötte. A célzásra használt ijj végére gombostű volt erősítve, mely rozsdás is lehetett. A gombostű átjárta a 7 éves fiucska jobb szemét s a kis fiu szeme kifolyt. A sérült fiucska azonnal a bajai kórházba szállították, hol most legalább az ép bal szemét akarják megmenteni. Mivel a sérülést okozott gombostű rozsdás lehetett, a kis beteget a vérmérgezés veszélye is fenyegeti. Az eljárás megindult.

Közgazdaság.

A mák termesztéséről.

Ámbár a jelenlegi magas gabonaárak nem igen teszik szükségessé, hogy a gazda egyéb olyan növények termesztésével is foglalkozzon, amelyek a megszokott forgóban eddig nem találtak helyet, mégis a mák olyan növény, mely a repcét könnyen helyettesítheti s ez lehet egyik oka, hogy a tél folyamán többen is intéztek hozzám kérdést a máktermesztés ügyében.

Előrebocsátjuk mindenekelőtt, hogy a mák termesztése nagyon hasznalhajtó s termesztése nem is jár nagy rizikóval, mert ára s termése is meglehetősen egyenletes, nem tulságosan ingadozó.

Termelésre a zárt toku, kék mák ajánlható, mert ez a legkeresettebb, legjobban fizetett. A nyílt toku, vagy a szürke mák termelése nem ajánlható. A francia kék mák vetőmagjánál is fektessünk súlyt arra, hogy az lehetőleg nagyszemű legyen s ha a vetőmagot magunk termeljük, továbbtermelésre a legszebb, legnagyobb mákfejeket válogassuk ki, sőt a magnak szánt területen levő mák oldalhajtásait idejében tördeljük le, hogy a főhajtás annál erőteljesebbé növekedjen. A magnak kiválasztott mákot természetesen külön kell csépelnünk.

A mák sikeres termelésének főkelléke a nagyon kora tavaszi vetés. Ha vetésével késünk, többet szenved ellenségeitől, lassan nő, fejlődésében visszamarad. Vetési ideje február vége, március eleje.

Legjobb helye kapás növények után van, mert tiszta, jól művelt talajt kíván. Ha kivész a repce, az annak szánt föld nagyon megfelelő talajjal szolgál a máknak, mert az ugarolt s trágyázott földet ez is nagyon meghálálja s utána a buza nagyon jól szokott sikerülni. Miután pedig apró magja a rögzös földben tönkre megy, az ősszel mélyen szántott talajt tavasszal ismét meg kell

szántani s apróra elboronálni, vetés előtt pedig meghengerelni.

Mákot csak trágyázott földbe vessünk, mert csak a jó erőben levő talajokon számíthatunk nagy termésre, az olyanon, amelyben sok oldott tápláló anyag van. Földjét tehát trágyázni kell és pedig ősszel érettebb istállótrágyával, ha pedig ez elmulasztott volna, kora tavasszal szuperfoszfáttal, melyből kat. holdanként legalább 150 kg. szórando ki vetés előtt és chilisalétrommal, melyből 40—50 kgr. hintendő el vetés után. Legajánlatosabb sorvetőgéppel 40—45 cm.-re vetni, de a csoroszlyákról a sulyokat le kell szedni, hogy 1 cm.-nél mélyebben ne takarjon. A maghoz 3—4-szer annyi homokot kell keverni, nehogy tulsűrűn kerüljön a talajba. Miután pedig a mag csirázóképességét két éven tul nem igen tartja meg, nagy súlyt kell arra fektetni, hogy csak legutolsó termésű magot vessünk el, amelyből 1 kgr. szükséges m. holdanként.

Amint a mag csirázni kezd, azonnal hozzá kell látni a sorközök kapálásához és a ritkításhoz, olyan módon, hogy csak 15—20 cm. távolságban egymástól maradjon egy-egy növény. E munkálatok mezitláb végzendők s a szükséghez mérten megismétlendők. Sorközei állandóan tisztántartandók, amiért is 3 vagy 4 kapálást igényel s egyik alkalommal feltöltögetést is; így azután nem gyomosodik el olyan könnyen s a töltögetés a szél ellen is védelmet nyújt.

Junius hóban virágzik s júliusban vagy legkésőbb augusztus hó elején érik. Érese egyenetlen. Aratásához csak akkor fogjunk, ha tulnyomóan meg van érve, ellenkezőleg könnyen avasodik.

Aratási módjai közül legajánlatosabb csupán a fejeket levágni, zsákokba szedni s szellős, száraz, védett helyen kitergetni. Cséplése történhetik gözceséplőn, gözzel hajtott tengeri-morzsolón, sőt szecsözön is, amely után sok rostálást kíván, mert csak a tiszta mákért fizetnek 60—64 koronát is métermázsánként. 2—4 q magot terem holdanként.

Gabonaárak a zombori piacon

1910. évi március hó 4-én.

Rovatvezető: P.

A készáruüzlet mai részleteiről a következőket jelenthetjük:

A buzában élénk volt az irányzat. A hozatala nagy, azért az árak 20 fillérrel olcsóbbodtak. Elkelt 300 mm.

A zab hozatala és kínálata élénk volt. Az árak 30 fillérrel apadtak.

Az árpa lanyha irányzatú. Takarmány-célokra elkelt néhány szekérral mm.-kint 20 fillérrel olcsóbb árak mellett.

A tengeri kínálata és vétele nagyon emelkedett és élénk volt. Hozatala körülbelül 1500 mm. és mind elkelt. Az árak azonban nem változtak.

Babban csak néhány mm. hozatal volt s 50 fillérrel olcsóbb árak mellett adódott el.

Kendermag és bükkönymagban elég élénk a kínálat és vétel. Változatlan árak mellett elkelt 50—60 mm.

Az árak a következők voltak:

Buza	27:40 K-tól — 27:80 K-ig
Zab	13:30 „ — 13:70 „
Árpa	12:80 „ — 13:00 „
Tengeri morzsolt	11:00 „ — 11:20 „
„ csöves	— „ — — „

Bab	20:00	—	20:50	„
Bükkönymag	19:—	„	20:—	„
Kendermag	21:—	„	22:—	„
Repece	—	„	—	„
Köles	—	„	—	„

Mindent q-kint = 100 kilogrammonként számítva.

Adományok

a Zomborban, Bács-Bodrog vármegye székhelyén felállítandó Rákóczi-szoborra.

LX. SZÁMU KIMUTATÁS.

Áthozat 11810.03 K

563. *Magyarlápasi járás főszolgabírósága* gyűjtőívén adakoztak: Anton István 20 fl., Bajk Naszlosz 20 fl., Birle István 50 fl., Birle Leon 50 fl., Bodor Sándor 20 fl., Botha György 20 fl., Botha Jakab 10 fl., Botha János 10 fl., Botha János 10 fl., Butkovits Antal 2 kor., Danes János 10 fl., Dankos Iren 10 fl., Dankos János 10 fl., Dankos Lika 10 fl., Dankos Mátyás 12 fl., Dankos Tivadar 10 fl., Eszterházy Gyula 5 kor., Főszolgabírói Hivatal 60 fl., Grossmann Jakab 1 kor., Horgos János 20 fl., Kulig György 20 fl., Lázár Illes 10 fl., Lázár Nándor 10 fl., Lese Illes 10 fl., Márk Gábor 20 fl., Márk József 50 fl., Márk Mór 1 kor., Marosán Peter 10 fl., Medán Anna 20 fl., Medán Demeterné 40 fl., Medán Eulémia 40 fl., Medán György 60 fl., Medán György 10 fl., Medán Sándor 20 fl., Medán Simon 40 fl., Michaelis Sámuel 1 kor., Nyagata Todor 1 kor., Orosz Karoln 1 kor., Pap Gergely 20 fl., Ruva Elek 20 fl., Ruva László 20 fl., Simon Pál 2 kor., Székely Sándor 1 kor., Szilvássy Pál 2 kor. és Tipra Gábor 20 fl. összesen

24.92 K

564. *Zalavármegye törvényhatósági bizottsága* gyűjtőívén adakoztak: Zalavármegye közönsége

66.55 K

565. *Novai járás főszolgabírósága* gyűjtőívén adakoztak: Barthalos Mihály jegyző Nagylengyel

1.— K

566. *Nyitrai magy. kir. adóhivatal* gyűjtőívén adakoztak: Ammer József 40 fl., Bakosy Dániel 1 kor., Géczy József 40 fl., Krajcsóvits Gyula 40 fl., Mlakker Endre 40 fl., Schnierer Aladár 40 fl. és Vaezko István 40 fillér összesen

3 40 K

Összesen 11905.90 K

Vujevich Alajos,
pénztáros.

∴ A magyar királyi államvasutak ∴

MENETRENDJE.

Ervényes 1909. évi október hó 1-étől.

Budapestről indulás: reggel 7:10 (gyors), 7:45, 12:10, d. u. 1:55, 3:20 (gyors), 6:30, 10:10.
Zomborból Szabadkára reggel 5:05, 8:08 (gyors), 11:30, 4:25 (gyors) és este 8:56 órákor.
Szabadkáról Zomborba reggel 5 órákor, 10:25, délután 2:02, 6:55 (gyors) és 7 órákor.
Zomborból Gombosra reggel 6:55, 12:07, délután 3:41, 8:08 (gyors).
Gombosról Zomborba reggel 7:19 (gyors), 10:22, délután 3:31 és 7:45.
Zomborból Óbecsére 3:10 reggel, 7:51 reggel és 4:35 délután.
Óbecséről Zomborba 3:46 reggel 9:10 reggel és 2:36 délután.

Zomborból Ujvidékre reggel 2:30 és 6:51 órákor és délután 3:46 órákor.

Ujvidékről Zomborba reggel 2:07 és 7:51 órákor és délután 1:55 órákor.

Zomborból Bajára reggel 6:45 órákor, délután 12:30 és 4:23 órákor.

Bajáról Zomborba reggel 4 és 7:22 órákor és délután 1:15 órákor.

Ujvidékről Titrre reggel 6:54 és délután 5:25 órákor.

Titrre Ujvidékre reggel 3:32 és délután 1:15 órákor.

Hegyes—Feketehegyről Palánkára reggel 7:10, délután 3:05 és 7:47 órákor.

Palánkáról Hegyes—Feketehegyre reggel 3:00, 8:18 és délután 2:35 órákor.

Szabadkáról Óbecsére reggel 4:40, 11:45 és délután 1:32 órákor.

Óbecséről Szabadkára reggel 4:10, 7:20 és délután 1:10 órákor.

Szabadkáról Bajára reggel 4:33, 10:32, délután 1:57 és 7:05 órákor.

Bajáról Szabadkára reggel 5:51, 10:05, délután 3:28 és 7:18 órákor.

Óbecséről Ujvidékre reggel 4:20, 9:45 és délután 3:45 órákor.

Ujvidékről Óbecsére reggel 4:00, 9:15 és délután 4:56 órákor.

Halasról Bacsalmásra reggel 3:56, délután 12:27 és 6:22 órákor.

Bácsalmásról Halasra reggel 3:52, déli 12 és este 8:44 órákor.

Bácsalmásról Regőcérre reggel 6:16, délután 3:30 és 8:25 órákor.

Regőcéről Bácsalmásra reggel 2:35, 9:40 és délután 6:45 órákor.

Szabadkáról Ujvidékre reggel 5:20, 10:30, délután 1:22, 4:05 és 6:48 órákor (gyors).

Ujvidékről Szabadkára reggel 4:27, 7:55 (gyors), 10:42, délután 4:29 (gyors), 7:22 órákor.

Szabadkáról Szegedre reggel 6:15 és 9:44 órákor, délután 1:47, 6:53, 8:35, 11:05 órákor.

Szegedről Szabadkára reggel 3:05, 7:48 és 11:30, délután 3:12, 4:55, 6:34, 10:20 órákor.

Szabadkáról Cserevenka—Ujgombosra 5:46 reggel, 2:20, 7:10 délután.

Ujgombos—Cserevenkáról Szabadkára 3:35, 10:40 reggel, 4:00 délután.

Szegedről Zentára 4:20 reggel, 1:35 délután.

Zentáról Szegedre 6:30 reggel, 3:30 délután.

Ujgombos—Bácsordas—Palánka 4:58, 8:56 reggel.

Ujpalánka—Bácsordas—Ujgombos 5:18 reggel, 1:10, 5:33 délután.

HIRDETÉSEK.

26—5—1 5—1

Kisebb-nagyobb házak és telkek eladóak Zomborban. Bővebb felvilágosítással szolgálunk:

KUKULA NŐVÉREK,
Bercsényi-ut 55. szám.

Zombor, Sittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

A legrégebb és a legjobban értesült magyar ujság az

EGYETÉRTÉS

A társadalom minden körében egyformán kedvelik. A magyar családok hírlapja.

Előfizetési ára: egy óra 2.40 K.

Főszerkesztő: Dr. Pap Zoltán.

Szépirodalmi főmunkatárs: Eötvös Károly.

Kérjen mutatószámot.

Nagy elterjedtsége folytán hirdetései minden iparos és kereskedő az Egyetértésben biztos eredményt ér el. Minden cikk hirdetése alkalmas, mert olvasóközönsége

vegyes.

Kérjen hirdetési prospectust.

Hirdetések felvételnek

✕ a legolcsóbb árak mellett ✕

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN

Erzsébet-kört 13. sz. alatt.

A magyar ujságírás szenzációi!!

A NAP

A magyar közönség legkedvesebb lapja!

A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kéréllhetetlen szószólója.

Főszerkesztő: BRAUN SÁNDOR Felelős szerkesztő: HACSAK GÉZA

□ Naponként 125,000 példány! □
Egy szám: 2 krajcár.

A NAP előfizetési ára:
Egész évre 16 K — f. Negyedévre 4 K — f.
Félévre — 8 K — f. Egy hónapra 1 K 40 f.

FIDIBUSZ

A legkitünőbb magyar élelap!!!
Páratlan népszerűség!!!

Remek szöveg. Pompás képek!
o o Mesésen olvasó! o o

Egy szám 5 krajcár.

A FIDIBUSZ előfizetési ára:

Egész évre . . . 6 K — f.
Félévre 3 K — f.
Negyedévre . . . 1 K 50 f.
Egy hónapra . . — K 50 f.

Aki a „FIDIBUSZ“-ra legalább egy félévre előfizet, ingyen kapja a díszes „FIDIBUSZ - NAPTAR“-t.

Mutatószámokat küld a kiadóhivatal:

- BUDAPEST, Rökk Szilárd-utca 9. -